

O.B.S. De Buurtschool

M.J. Veder van Hobokenstraat 12a, 4225 RA Noordeloos.

E-mail: info@obsdebuurtschool.nl

☎ 0183-582263, Fax 0183-588525

protocol seksuele intimidatie

Waarom dit protocol?

De missie van OBS De Buurtschool is niet uitsluitend, maar toch voor een heel belangrijk deel gebaseerd op het creëren van een veilige omgeving voor kinderen om te kunnen leren en voor volwassenen om in te werken.

Helaas ontwikkelt de maatschappij zich zodanig dat een stappenplan op het gebied van seksuele intimidatie niet meer mag en kan ontbreken in de organisatie van een school.

In de Wet preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs (1999, beter bekend als de Meld- en aangifteplicht) is seksuele intimidatie door volwassenen bij kinderen, binnen de verantwoordelijkheden van de school, geregeld. OBS De Buurtschool conformeert zich vanzelfsprekend aan deze Wet.

Wat wordt verstaan onder seksuele intimidatie?

Seksuele intimidatie is de ongewenste, seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in fysiek, verbaal of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur, ervaren als ongewenst en onplezierig. Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Voorbeelden van seksuele intimidatie zijn:

Fysiek: van ongewenst aanraken tot aanranding en verkrachting.

Verbaal: van dubbelzinnige opmerkingen en vieze moppen tot seksueel getinte opmerkingen en intieme vragen.

Non-verbaal: van gluren en iemand met de ogen uitkleden tot iemand confronteren met porno en het maken van obscene gebaren.

De rol en de taak van de school:

Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur en de directie van OBS De Buurtschool om de rol en de taak van de school goed in het oog te houden: niet alle hulpvragen hoeven door de school te worden beantwoord. Het bestuur en de directie zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs aan de leerlingen, het functioneren van het team en de veiligheid op school. Bestuur en directie zijn verantwoordelijk voor het adequaat afhandelen van de melding en voor het effectief verwijzen naar/overdragen aan andere instanties, waartoe een lijst van personen en organisaties bij Bestuur en directie aanwezig zijn.

Hulpverlening aan de slachtoffers en dader(s) en/of diens ouders behoort niet tot het takenpakket.

De melding:

Onder melding verstaan we in dit protocol elke (mondelijke) mededeling over seksuele intimidatie, die wordt gedaan tegenover een betrokkene bij de school, bijvoorbeeld de contactpersoon, de directie, het bestuur, de externe vertrouwenspersoon.

Ouders en kinderen kunnen met een melding van seksuele intimidatie terecht bij: de interne contactpersoon of de externe vertrouwenspersoon. Wenden zij zich tot een ander, dan begeleidt diegene de ouders of het kind naar de vertrouwens(contact)-persoon. Een melding kan ook worden gedaan door een andere betrokkene bij de school, bijvoorbeeld een leerkracht, een hulpouder of een medewerk(st)er van de schoolbegeleidingsdienst. Ook zij dienen zich met hun melding te wenden tot de

vertrouwens- of contactpersoon. In de klachtenprocedure is opgenomen op welk moment de directie en het bestuur op de hoogte worden gesteld van de melding.

Crisisteam:

De afhandeling van een melding van seksuele intimidatie wordt opgepakt door een crisisteam dat uit meerdere personen bestaat en binnen 24 uur na binnenkomst van de melding wordt samengesteld en bijeenkomt. In dit team hebben ten minste de volgende personen zitting:

Iemand namens het bevoegd gezag.

De directeur.

De interne contactpersoon.

Geheimhouding:

De grootste valkuil bij een melding van seksuele intimidatie of ontucht is het toezeggen van geheimhouding. Het is heel begrijpelijk dat de ouders en/of het slachtoffer om geheimhouding vragen. Uiteraard dient alle informatie vertrouwelijk te worden behandeld. Maar met geheimhouding worden alle wegen naar oplossingen geblokkeerd.

Als het kind geheimhouding vraagt, kunnen de ouders niet worden ingelicht.

Als de ouders geheimhouding vragen, kan het schoolteam niet worden ingelicht.

Als de directeur geheimhouding belooft, kan het bevoegd gezag niet worden ingelicht.

Als het bevoegd gezag geheimhouding belooft, kan het geen maatregelen in de richting van de mogelijke dader treffen.

Als geheimhouding wordt toegestaan, zijn er slechts heel beperkte mogelijkheden om eventuele andere slachtoffers te ontdekken of om de ouders van klasgenootjes te informeren.

Geheimhouding wordt derhalve niet beloofd. Betrokken kinderen en ouders wordt uitgelegd dat informeren wenselijk is om tot een oplossing te komen, waarbij informatie vertrouwelijk behandeld wordt en het gevoel van veiligheid bij zowel kinderen als ouders zwaar weegt.

Er worden geen stappen ondernomen zonder dat de betrokkenen daarover geïnformeerd zijn.

Openheid:

Een crisissituatie rond seksuele intimidatie is een complexe probleemsituatie met vele betrokkenen. Direct betrokkenen zijn de personeelsleden, de kinderen en hun ouders. Op het moment dat seksuele intimidatie bekend wordt, zal het óp en rónnd de school gonzen van de geruchten. Het onderwerp zal in allerlei situaties ter sprake komen.

Het gesprek zal zich niet beperken tot de directe omgeving van de school. Om te voorkomen dat direct betrokkenen bijvoorbeeld bij de plaatselijke vereniging worden aangesproken op wat is voorgevallen, is openheid naar de direct betrokkenen, op korte termijn, van wezenlijk belang.

Informatie 'andere' ouders:

Ouders hebben recht op informatie, zeker als hun kind mogelijk ook slachtoffer is. Ouders moeten in staat gesteld worden hun opvoedingsverantwoordelijkheid te nemen.

In geval van seksuele intimidatie zal dan ook een extra ouderavond belegd worden waarvoor ouders schriftelijk uitgenodigd worden.

Activiteiten met kinderen:

Voor de bekende slachtoffers en dader(s) wordt hulp geregeld bij de reguliere hulpverleningsinstanties. Al naar gelang de situatie gebeurt dit buiten of binnen de school.

Met de 'andere' kinderen worden activiteiten georganiseerd waardoor zij weten wat er speelt en wat zij kunnen doen: praten met een volwassene, bij voorkeur hun ouders of de interne contactpersoon, kringgesprekken, tekeningen, schrijfopdrachten, toneelspelletjes, poppenkastspel, gymnastiekles (bijvoorbeeld boksen tegen de matten, 'nee' gillen, grenzen aangeven).

Per situatie wordt bekeken of het inzetten van een goed weerbaarheidsprogramma (ook wel 'SoVa-training' genoemd) wenselijk of zelfs noodzakelijk is. Dit kan zowel individueel als klassikaal het geval zijn.

Schorsing:

De dader(s) kan (kunnen) met onmiddellijke ingang worden geschorst. Al naar gelang de situatie (bijvoorbeeld de effectiviteit van de hulpverlening aan de dader(s) en slachtoffer(s) en het gevoel van veiligheid onder de 'andere' kinderen) wordt besloten of terugkeer op school mogelijk is of ontslag/plaatsing op een andere school noodzakelijk is geworden.

De dader(s) die de leeftijd van 12 jaar nog niet hebben bereikt, worden bij voorkeur aangemeld bij Bureau Stop, een onderdeel van de politie.

De dader(s) van 12 jaar en ouder worden aangemeld bij Bureau Halt.

In geval van volwassen dader(s) zal aangifte gedaan worden, door het bevoegd gezag of door de ouders van (het) slachtoffer(s).

Bijlage Protocol seksuele intimidatie op school – kinderen onderling

Wie zijn de daders?

Daders van ontucht c.q. seksuele intimidatie staan in een ongelijke machtsrelatie tot het slachtoffer. De dader heeft overwicht op het slachtoffer.

Dat kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld oudere kinderen, fysiek sterkere kinderen of een groep kinderen tegenover één slachtoffer.

Het overwicht van de dader kan gebaseerd zijn op leeftijd, fysieke uitstraling, sekse en aantal of positie in de groep.

In 95% van de gevallen zijn daders van het mannelijk geslacht. Als meisjes al dader zijn, dan zijn ze vaak mede-daders, samen met een jongen. Een vrouwelijke dader kan echter niet worden uitgesloten.

Helaas blijken de meeste daders zich niet te beperken tot één leerling. Vaak zijn meerdere kinderen het slachtoffer. Ook als daders een keer verdacht of betrapt zijn, vervallen ze vaak in herhaling. De 'bekentenis' van een dader dat het één keertje 'per ongeluk' gebeurd is en dat het nooit meer zal voorkomen, moet dan ook met de nodige scepsis worden bekeken.

Signalen van slachtoffers:

We willen hier enkele signalen noemen die kunnen (met de nadruk op *kunnen*) wijzen op seksuele intimidatie:

Plotselinge, onverklaarbare gedragsveranderingen.

Zich in zichzelf terugtrekken, onbereikbaar zijn.

Snel geïrriteerd raken, veel ruzie maken.

Angst voor lichamenlijk contact, schrikreacties.

Wondjes in de schaamstreek.

Vage lichamelijke klachten (hoofdpijn, buikpijn).

Broekpoepen, bedplassen.

Nachtmerries, slaapgebrek.

Angst voor bepaalde kinderen.

Angst voor bepaalde plaatsen, de school.

Bovenstaande signalen kunnen echter ook wijzen op andere vervelende ervaringen die een kind overkomen: kindermishandeling in de thuissituatie, een dreigende echtscheiding, het overlijden van een dierbaar huisdier, pesterijen door andere kinderen, enzovoorts. Daarom dienen signalen met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Overleg bij voorkeur met deskundigen: de externe vertrouwenspersoon, een medewerk(st)er van de schoolbegeleidingsdienst of Jeugdgezondheidszorg.